

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 216/2017-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. apríla 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Jurajom Trokanom, Májkova 3, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava I č. k. 4 K 30/2008-286 z 3. októbra 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. decembra 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného

súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 4 K 30/2008-286 z 3. októbra 2016 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že okresný súd v konkurznej veci úpadcu [REDACTED] (ďalej len „úpadca“), napadnutým uznesením uložil sťažovateľke ako správcovi poriadkovú pokutu vo výške 400 €. Sťažovateľka uviedla, že súd uvedené rozhodnutie odôvodnil „v zmysle § 102 ods. 1 písm. a) CSP, nakoľko správca opakovane nereagoval na výzvy súdu a nečinnosť zo strany správcu hrubo sťažuje postup súdu v tomto konaní, keďže súd bez odpovede správcu a doloženia listín nemôže adekvátne rozhodnúť o odvolaní správcu z funkcie po zrušení konkurzu pre nedostatok majetku“.

Sťažovateľka poukázala na to, že uloženie pokuty by bolo nespravodlivé vzhľadom na splnenie jej povinnosti ako správcu, „ako aj vzhľadom na skutočnosť, že správcovi do dnešného dňa nebola vyplatená ani zákonom určená paušálna odmena za výkon funkcie správcu do konania prvej schôdze veriteľov...“, pričom túto odmenu zatiaľ bezúspešne vymáha voči štatutárnemu zástupcovi úpadcu.

Sťažovateľka tiež v sťažnosti uviedla:

„Dňa 4. 11. 2015 bola správcovi doručená Výzva - opätovná Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 4K/30/2008 zo dňa 12. 10. 2015 na oznámenie a preukázanie splnenia zákonných povinností, a to pod hrozbou uloženia pokuty vo výške 400,- Eur v zmysle § 53 ods. 1 O. s. p. ...

Nakoľko súd vyzval správcu na súčinnosť s poučením o možnosti uloženia pokuty podľa § 53 ods. 1 O. s. p., kedy bola ešte možnosť dodatočného splnenia povinnosti a na jej základe existovala možnosť odpustenia poriadkovej pokuty, zrušenia rozhodnutia o uložení poriadkovej pokuty v zmysle § 53 ods. 4 O. s. p., máme za to, že súd nemôže následne vydať rozhodnutie o uložení pokuty už podľa CSP (§ 102 ods. 1 písm. a) CSP), ktorý nepripúšťa možnosť odpustenia poriadkovej pokuty na základe splnenia povinnosti. V takomto prípade dochádza k uloženiu pokuty v zmysle CSP na základe nesprávneho poučenia súdom resp. bez predchádzajúceho poučenia súdu.

Podľa CSP je považovaná poriadková pokuta za prostriedok hospodárnosti a zrýchlenia konania, predchádzania prietahom v konaní, teda sudcovskej koncentrácii konania. Z tohto dôvodu je neaplikovateľné na daný prípad ustanovenie § 102 ods. 1 písm. a) CSP bez predchádzajúceho riadneho poučenia o možnosti uloženia pokuty podľa CSP. ...

Poriadková pokuta je jedným z prostriedkov poriadkových opatrení, ktoré zákon umožňuje súdu použiť na riadny chod konania. Cieľom a účelom poriadkovej pokuty je zabezpečiť, aby daný subjekt nespôsobil prietahy v konaní, posúdenie konania tohto subjektu však zostáva na konajúcom súde.

Máme za to, že správca nespôsobil prietahy v konaní, nakoľko úpadca je vymazaný z obchodného registra už od 22. 9. 2010. Okresný súd Bratislava I sám nezabezpečil riadny chod konania v dôsledku svojej neodôvodnenej nečinnosti. Správca preto nemôže byť postihnutý za prietahy v konaní, ktoré nezavinil on. Rovnako nemôže byť správca postihnutý za prietahy, ktoré už existovali v čase doručenia výziev na poskytnutie oznámenia. Navyše Okresný súd Bratislava I Uznesením sp. zn. 4K/30/2008-297 zo dňa 14. 11. 2016 už odvolal [REDAKOVANÉ] z funkcie správcu úpadcu.“

Sťažovateľka argumentovala aj tým, že v zmysle § 44 ods. 6 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov funkcia likvidátora úpadcu nezanikla, „len došlo k obmedzeniu jeho pôsobenia, pričom po zrušení konkurzu pôsobnosť funkcie správcu prešla opäť na likvidátora“. Sťažovateľka odovzdala likvidátorovi úpadcu všetky potrebné doklady úpadcu a ku dňu zrušenia konkurzu uzavrela účtovné knihy a zostavila individuálnu účtovnú závierku k 20. februáru 2010. Podľa sťažovateľky „V zmysle § 102 ods. 5 ZoKR mohol byť správca z funkcie v čase uloženia poriadkovej pokuty súdom už odvolaný. Zákon správcovi neukladá informačnú povinnosť voči súdu, ale len edičnú povinnosť voči likvidátorovi.“

Sťažovateľka tiež vytkla, že vo vzťahu k danému prípadu napadnuté uznesenie nebolo tak náležite odôvodnené, aby bolo možné preskúmať jeho vecnú správnosť. Postoj okresného súdu považuje za príliš formálny, pretože bez toho, aby sa zaoberal konkrétnou činnosťou správcu, rozhodol izolovane bez posúdenia všetkých konkrétnych okolností

prípade a ani neuviedol príčinný vzťah medzi priet'ahmi v konaní a konaním správcu. Taktiež bližšie neodôvodnil výšku a primeranosť poriadkovej pokuty.

Na základe uvedených skutočností s'ťažovateľka navrhla, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že napadnutým uznesením okresný súd porušil jej základné práva podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a aby mu prikázal zaplatiť s'ťažovateľke náhradu trov konania.

Podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) s'ťažovateľka tiež navrhla, aby ústavný súd rozhodol o dočasnom opatrení a odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia okresného súdu.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o s'ťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, II. ÚS 172/2011, I. ÚS 143/2014).

Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96, III. ÚS 151/05). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy (I. ÚS 13/01, I. ÚS 120/04).

Z postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutie všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, m. m. I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00).

Ústavný súd z tohto hľadiska preskúmal napadnuté uznesenie okresného súdu, pričom nezistil takú skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup okresného súdu nemajúci oporu v zákone. Okresný súd vo svojom uznesení uviedol:

«Okresný súd Bratislava I uznesením zo dňa 29. 01. 2009 č. k. 4K/30/2008 - 139, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 06.02.2009, vyhlásil konkurz na majetok dlžníka: [REDACTED]

(ďalej len „Úpadca“), a do funkcie správcu ustanovil: [REDACTED], so sídlom kancelárie [REDACTED], značka správcu [REDACTED] (ďalej len „Správca“).

Súd uznesením zo dňa 28. 01. 2010 č. k. 4K/30/2008 - 253, ktoré v I. časti výroku nadobudlo právoplatnosť dňa 20. 02. 2010, a v II. časti výroku nadobudlo právoplatnosť v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26. 04. 2010 č. k. 2CoKR/14/2010 - 266, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 12.06.2010, zrušil konkurz na majetok Úpadcu pre nedostatok majetku v súlade s § 102 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZKR“) a zároveň priznal Správcovi odmenu za výkon funkcie správcu vo výške 1 863,35 €.

Súd výzvou zo dňa 30. 07. 2014 vyzval Správcu, aby súdu bezodkladne oznámil a zároveň náležite preukázal, či si splnil zákonnú povinnosť a ku dňu zrušenia konkurzu uzavrel účtovné knihy Úpadcu, zostavil individuálnu účtovnú závierku, odovzdal Úpadcovi všetky potrebné doklady, zrušil účet správy majetku Úpadcu, odovzdal účtovnú agendu, prípadne aj agendu správcu, za účelom jej uschovania a archivácie, a aby tiež v súlade s § 105 ZKR uložil na súde zoznam pohľadávok. Súd Správcovi zároveň oznámil, že po vykonaní týchto činností, ako aj ich preukázaní súdu, súd bude postupovať v súlade s § 102 ods. 5 ZKR, t. j. odvolá Správcu z funkcie správcu Úpadcu po zrušení konkurzu na majetok Úpadcu. Predmetná výzva bola Správcovi doručená dňa 05. 08. 2014, pričom Správca ostal nečinný a na výzvu nereagoval.

Vzhľadom na uvedené, súd výzvou zo dňa 12. 10. 2015 opätovne vyzval Správcu na vyššie uvedené, a to pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty vo výške 400 €.

Predmetná opätovná výzva bola Správcovi doručená dňa 04. 11. 2015, pričom Správca naďalej ostal nečinný a na výzvu nijakým spôsobom nereagoval.

Podľa § 102 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), súd môže uložiť poriadkovú pokutu tomu, kto sťažuje postup konania najmä tým, že

a) nesplní povinnosť uloženú súdom a svoju nečinnosť v konaní neospravedlní včas a vážnymi okolnosťami,

b) sa nedostaví na súd, hoci naň bol riadne a včas predvolaný a svoju neprítomnosť neospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami,

c) neuposlúchne príkaz súdu,

d) ruší poriadok alebo dôstojný priebeh pojednávania alebo

e) urobí hrubo urážlivé podanie.

Podľa § 102 ods. 2 CSP, výšku poriadkovej pokuty určuje súd s prihliadnutím na povahu porušenej povinnosti; poriadkovú pokutu možno uložiť do 500 eur.

Podľa § 102 ods. 3 CSP, súd môže pri opakovanom porušení povinnosti uložiť poriadkovú pokutu do 2 000 eur.

Nakoľko nečinnosť zo strany Správca hrubo sťažuje postup súdu v tomto konaní, keďže súd bez odpovede Správca a doloženia potrebných listín Správcom nemôže adekvátne rozhodnúť o odvolaní Správca z funkcie správcu Úpadcu po zrušení konkurzu na majetok Úpadcu pre nedostatok majetku, pričom ani po opakovanej výzve súdu nedošlo zo strany Správca k náprave, t.j. k doručeniu odpovede Správca na výzvu súdu spolu s relevantnými dokladmi, súd v súlade s § 102 ods. 1 písm. a) CSP rozhodol o uložení poriadkovej pokuty Správcovi vo výške 400 €. Napriek tomu, že v predmetných výzvach (zo dňa 30. 07. 2014 a zo dňa 12.10.2015) bola Správcovi určená lehota „bezodkladne“, čo znamená, ak to okolnosti umožňujú, ihneď, inak v objektívne najkratšom možnom čase. Podľa názoru súdu, Správca túto lehotu nedodrжал, ani svoju nečinnosť neospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami, nakoľko od doručenia ostatnej (opätovnej výzvy) dňa 04. 11. 2015 uplynulo niečo vyše desať mesiacov, a teda súd považuje, vzhľadom na časový odstup od doručenia ostatnej výzvy, „bezodkladnú“ lehotu za uplynutú.»

Skutkové a právne závery okresného súdu sú v napadnutom uznesení riadne zdôvodnené, uznesenie nevykazuje znaky zjavnej neodôvodnenosti ani arbitrárnosti. Sťažovateľka opakovane nereagovala na výzvu súdu a bola zároveň upozornená na možnosť uloženia poriadkovej pokuty. Závery okresného súdu nespochybňuje ani jej argumentácia týkajúca sa nespravodlivosti uloženia poriadkovej pokuty vzhľadom na to, že jej zatiaľ nebola vyplatená zákonom určená paušálna odmena za výkon funkcie správcu do konania prvej schôdze veriteľov. Vo vzťahu k uloženej poriadkovej pokute neobstoja ani jej tvrdenia o neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu a o priet'ahoch v konaní už v čase doručenia predmetných výziev. Ústavný súd tak nezistil také zásahy do práv sťažovateľky, ktoré by boli z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné. Ústavný súd vyhodnotil jej argumentáciu odôvodňujúcu porušenie jej práv ako nedostatočnú na to, aby na jej základe bolo možné v prípade prijatia sťažnosti na ďalšie konanie zistiť a preskúmať spojitosť medzi napadnutým uznesením okresného súdu a namietaným porušením označených práv.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, vzhľadom na postavenie ústavného súdu vo vzťahu k rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Odmietnutím je sťažnosť sťažovateľky vybavená v celom rozsahu vrátane jej návrhu na vydanie dočasného opatrenia, ktorého vydanie prichádza do úvahy len v prípade sťažnosti prijatej na ďalšie konanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. apríla 2017